	प्रश्नपत्रि Pap	ooklet Co का कोड er-II IEB	व क्रमांक		ю. С						
~.	COMMERCE										
_	ature and Name of Invigilator	S	eat No.								
1.(St)	gnature)			(I	n figur	es as i	n Adı	mit (Card)		
(N	ame)	Seat N	lo		-						
2.(Si	gnature)				words)		-	-			
(N	ame) C	MR Sh	eet No.								
AP	R - 50224			(To	be fill	ed by t	he C	andi	date)		
Tim	e Allowed : 2 Hours]				[Max	kimum	n Ma	rks :	200		
Num	ber of Pages in this Booklet : 32	Nu	mber of	f Que	stions i	in this	Bool	klet :	100		
1. 2. 3.	 Instructions for the Candidates Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page. This paper consists of 100 objective type questions. Each question will carry <i>two</i> marks. <i>All</i> questions of Paper II will be compulsory. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows: (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet. (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted. (iii) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item. Example : where (C) is the correct response. 	1. 2. 3. 4.	सी। (ii) पहि तस पृष् अर 5 f घ्या वार (iii) वर्र	आपला अ itk दिलेल त्रिकेत 10 श्रनपत्रिके शल्या पृष्ट ल नसलेल रुल्या पृष्ट वी. त्यानं इवून मिळ तेलप्रमाणे .एम.आर. ासाठी (A) गील योग्य करावा.	या उत्तरपत्रिव 90 बहुपर्यायी तील सर्व प्रश् विद्यार्थ्याला ! उघडण्यासार्ठ दर प्रश्नपत्रिव प्रवर नमूद व त्रिकेतील ए पर्यवेक्षकाल तर प्रश्नपत्रि पार नाही या सर्व पडत उत्तरपत्रिकेन , (B), (C) अ उत्तराचा रव	या पृष्ठावरीत केचा क्रमांक ो प्रश्न आहेत रन सोडविणे प्रश्नपत्रिका का उघडुन ख ने प्रश्नपत्रिक त उघडुलेली केल्याप्रमाणे कुण प्रश्नांच केल्याप्रमाणे कुण प्रश्नांच का बदलून ची कृपया वि चा क्रप्या वि हार्व्यून पाहिल् वा नंबर लिह गणि (D) अ काना खाली	ल वरच्या त्याखार्ल आनिवाय अनिवाय दिली जाइ ालील बा वर लावल प्रश्नपत्रि प्रश्नपत्रि प्रस्ती प्रश्न देख प्रश्नपत्रि प्रधार्थ्यानी ल्यानंतर ावा. शी चार जि	ो लिहावा प्रश्नास ई आहे. ई ल. सुरु बी अवश लेले सील केची ए पडताळू नांचा चुब् मित्रका सु श्नपत्रिक नांही तस् च प्रश्न व प्रश्न	: दोन गुण वातीच्या 5 य तपासून रा उघडावे. कारू नये. करूण पृष्ठे न पहावी. कीचा क्रम रुवातीच्या का मागवून वी. पत्रिकेवर पत्रिकेवर		
5. 6. 7. 8.	Your responses to the items are to be indicated in the OMR Sheet given inside the Booklet only. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated. Read instructions given inside carefully. Rough Work is to be done at the end of this booklet. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.	5. 6. 7. 8.	या प्रश्नपत्रिव इतर ठिकाणी आत दिलेल्य प्रश्नपत्रिकेच जर आपण अ नाव, आसन केलेली आढ	(A) केतील प्रश् लिहिलेली ॥ सूचना ० व्या शेवटी ओ.एम.आ क्रमांक, ' ळून आल्य	नांची उत्तरे अ उत्तरे तपासलं कोळजीपूर्वक जोडलेल्या व र. वर नमूद फोन नंबर वि ास अथवा अ	एम.आर. ो जाणार नाही वाचाव्यात. कोऱ्या पानाव केलेल्या ठिव कंवा ओळख सभ्य भाषेच	त. रच कच्चें काणा व्यी पटेल अ 1 वापर बि	ो काम क तेरीक्त इव शी कोण ठंवा इतर	त्रावे. तर कोठेही तीही खूण		
 9. 10. 11. 12. 	You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination. Use only Blue/Black Ball point pen. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited. There is no negative marking for incorrect answers.	9. 10. 11. 12.	अवलंब केल परीक्षा संपल परत करणे अ द्वितीय प्रत अ फक्त निळ्या कॅलक्युलेटर चुकीच्या उत्त	यानंतर विष गवश्यक अ भापल्याबर किंवा क किंवा लो	द्यार्थ्याने मूळ भाहे. तथापि, प्र ोबर नेण्यास ाळ्या बॉल पे ॉग टेबल वाप	ओ.एम.आर. प्रश्नपत्रिका व विद्यार्थ्यांना नचाच वापर ररण्यास परव	. उत्तरपत्रि त्र ओ.एम. परवानगी करावा. ानगी नाह	ाका पर्यवे आर. उत्त आहे.			

[P.T.O.

Commerce Paper II वाणिज्य

प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes] [Maximum Marks : 200 Note : This paper contains Hundred (100) multiple choice questions. Each question carrying Two (2) marks. Attempt All questions. सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण शंभर (100) बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला दोन (2) गुण आहेत. सर्व प्रश्न सोडवा. When an observation in the data is जर समंकामधील माहिती संच (Data) निरीक्षण 1. 1. शून्य असेल तर त्याचा भूमितीय मध्य zero, then its geometric mean is : असेल. (A) Negative (A) नकारात्मक (B) Zero (B) शून्य (C) Positive (C) सकारात्मक (D) Cannot be calculated (D) गणना करता येणार नाही Karl Pearson's coefficient of कार्ल पिअरसनचा विकृती गुणक खालीलपैकी 2. 2. कोणत्या पातळीत असतो skewness lies between (A) (-)4 आणि (+)4 (A) (-)4 and (+)4 (B) (-)3 and (+)3 (B) (-)3 आणि (+)3 (C) (–)2 and (+)2 (C) (-)2 आणि (+)2 (D) (–)1 and (+)1 (D) (-)1 आणि (+)1 प्रतिपगमन विश्लेषण हे कोणत्या अभ्यासासाठी 3. Regression analysis uses to study 3. उपयुक्त आहे ? (A) The degree of association (A) चलांमध्ये असलेल्या श्रेणींचे सहयोग between variables (B) समंकाची परिवर्तनशीलता (B) The data variability (C) पर्यायी उत्तम उपाय (C) The alternative best solution (D) दोन किंवा जास्त चलांमधील कार्यकारण (D) The casual relationship between two or more variables संबंध

- 4. A box contains 8 white and 3 red balls. If two balls are drawn at random, find the probability that one is white and one is red.
 - (A) 3/55
 - (B) 28/55
 - (C) 24/55
 - $(D) \ 4/55$
- 5. In the context of testing of hypothesis, which of the following hypothesis is being tested ?
 - (A) Alternative hypothesis
 - (B) Null hypothesis
 - (C) Alternative and null hypothesis
 - (D) Descriptive hypothesis
- 6. The coefficient of correlation :
 - (A) varies between ± 1
 - (B) has no limit
 - (C) can be less than 1
 - (D) can be more than 1
- 7. Which of the following factors does not usually affect the width of a confidence interval ?
 - (A) Sample size
 - (B) Confidence desired
 - (C) Variability in the population
 - (D) Population size

- एका पेटीमध्ये 8 पांढरे आणि 3 लाल चेंडू आहेत. जर दोन चेंडू दैवनिदर्शन पद्धतीने पेटीमधून काढले तर त्यापैकी एक पांढरा आणि एक लाल चेंडू निघण्याची संभाव्यता काय राहील ? (A) 3/55
 - (B) 28/55
 - (C) 24/55
 - (D) 4/55
- गृहीततथ्य तपासण्याच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणते गृहीत तथ्यांची परीक्षण येईल ?
 - (A) वैकल्पिक गृहीततथ्य
 - (B) शून्य गृहीततथ्य
 - (C) वैकल्पिक आणि शून्य गृहीततथ्य
 - (D) वर्णनात्मक गृहीततथ्य
- 6. सहसंबंध गुणक म्हणजे गुणकाचे स्वरूप :
 - (A) <u>+</u> 1 मध्ये बदलतो
 - (B) काहीही मर्यादा नाही
 - (C) 1 पेक्षा कमी असतो
 - (D) 1 पेक्षा जास्त असतो
- खालीलपैकी कोणता घटक सामान्यपणे विश्वास मध्यांतरावर परिणाम करीत नाही ?
 - (A) नमुना आकार
 - (B) विश्वासाची इच्छा
 - (C) लक्षजनसंख्येतील विविधता
 - (D) लक्षजनसंख्येचा आकार

- 8. Which is a necessary but not sufficient condition of the test of goodness of measures ?
 - (A) Test of validity
 - (B) Reliability
 - (C) Measurement
 - (D) Test of sensitivity
- 9. Which one of the following statements is false ?
 - (A) α (alpha) is called Type-I error
 - (B) β (beta) is called Type-II error
 - (C) 1α (alpha) is called power of the test
 - (D) 1β (beta) is called power of the test
- 10. Which of the following samples is not a probability sample design ?
 - (A) Quota sample
 - (B) Stratified sample
 - (C) Cluster sample
 - (D) Systematic Random Sample
- 11. Which of the following is not a specific requirement for being a successful Human Resource Manager ?
 - (A) Understanding of legal requirements
 - (B) General Management skills and abilities
 - (C) Fundamental understanding of other functional areas
 - (D) A degree in Human Resource Management

- खालीलपैकी कोणती उत्तमतेच्या अंकनतेच्या चाचणीची आवश्यक परंतु पर्याप्त अट नाही ?
 - (A) वैधतेची चाचणी
 - (B) विश्वसनीयता
 - (C) मोजमाप
 - (D) संवेदनांची चाचणी
- 9. खालीलपैकी कोणते विधान असत्य आहे ?
 - (A) α (alpha) हे टाईप I त्रुटी म्हणतात
 - (B) β (beta) हे टाईप II त्रुटी म्हणतात
 - (C) 1 α (alpha) हे चाचणीची शक्ती
 म्हणतात
 - (D) 1 β (beta) हे चाचणीची शक्ती म्हणतात

 खालीलपैकी कोणत्या नमुन्याच्या संभाव्यता नमुना रचनेत समाविष्ट होत नाही ?
 (A) हिस्सा (Quota) नमुना
 (B) वर्गीकृत (Stratified) नमुना

- (C) समूह नमुना
- (D) पद्धतशीर दैवनिदर्शन नमुना
- यशस्वी मानव संसाधन व्यवस्थापक होण्यासाठी खालीलपैकी कोणती वैशिष्टपूर्ण अट आवश्यक नाही ?
 (A) विधी विभागाच्या कार्याची पर्याप्त माहिती
 - (B) सामान्य व्यवस्थापन कौशल्य व पात्रता
 - (C) इतर कार्यात्मक विभागाची मूलभूत माहिती
 - (D) मानवी संसाधन व्यवस्थापनाची पदवी

- 12. When organisations are downsizing the number of employees in a particular hierarchy, this strategy is termed as :
 - (A) Growth
 - (B) Retrenchment
 - (C) Stability
 - (D) Business
- 13. A National level hotel chain established a plan that describes, how top managers will be promoted throughout the organisation overtime, this is called as :
 - (A) Demand forecasting
 - (B) The social context
 - (C) Empowerment
 - (D) Exclusive succession
- 14. Which of the following is not a likely factor in determining an organisation's compensation strategy ?
 - (A) The organisation's ability to pay
 - (B) The organisation's legal context
 - (C) Location of the organisation
 - (D) The organisation's job classification system

- - (A) वृद्धी धोरण/विस्तार धोरण
 - (B) कपात (कर्मचारी कपात) धोरण
 - (C) स्थिरता धोरण
 - (D) व्यवसायिक धोरण
- - (A) मागणीचे पूर्वअनुमान
 - (B) सामाजिक संदर्भ
 - (C) सक्षमीकरण
 - (D) अनन्य उत्तराधिकारी नियोजन
- संघटनेच्या वेतन व क्षतीपूर्ती धोरणाच्या निर्धारणात खालीलपैकी कोणता घटक महत्त्वाचा नाही ?
 - (A) संघटनेची शोधन करण्याची क्षमता
 - (B) संघटनेचा वैधानिक संदर्भ
 - (C) संघटनेचे स्थान निर्धारण
 - (D) संघटनेच्या कार्य वर्गीकरणाची पद्धत

- 15. Which of the following factors can enhance the effectiveness of collective bargaining ?
 - (A) Middle level management
 - (B) Lateral factor
 - (C) Vertical factor
 - (D) Strong unions and effective leadership
- 16. Which of the following theories states that people are motivated by existence needs, relatedness needs and growth needs ?
 - (A) Herzberg theory
 - (B) Maslow theory
 - (C) Alderfer theory
 - (D) Vroom theory
- 17. Which of the following statements describes business ethics ?
 - (A) Business ethics is cognitive theory
 - (B) Business ethics is regulation
 - (C) Business ethics is related to norms
 - (D) Business ethics is applied ethics that studies moral standards and shows how these can be applied to businesses

- खालीलपैकी कोणता घटक सामूहिक सौदेबाजीची
 प्रभावक्षमता वाढवू शकतो ?
 - (A) मध्यम स्थरावरील व्यवस्थापन
 - (B) क्षितीज सीमांतर घटक
 - (C) उदग्र घटक
 - (D) सशक्त संघटना आणि प्रभावी नेतृत्व
- 16. खालीलपैकी कोणत्या सिद्धान्तानुसार आस्तित्व– विषयक गरजा, परस्पर संबंधविषयक गरजा आणि विकास गरजा यांनी व्यक्ती अभिप्रेरित होतात ?
 - (A) हईबर्ग सिद्धांत
 - (B) मास्लो सिद्धांत
 - (C) अल्डरफर सिद्धांत
 - (D) व्रहूम सिद्धांत
- खालीलपैकी कोणते विधान व्यवसायिक नीतिमत्तेचे निर्देशक आहे ?
 - (A) व्यवसायिक नीतिमत्ता हा संज्ञानात्मक सिद्धांत आहे
 - (B) व्यवसायिक नीतिमत्ता हे नियमनाचे तंत्र आहे
 - (C) व्यवसायिक नीतिमत्ता ही विविक्षीत निकषांशी संबंधित आहे
 - (D) व्यवसायिक नीतिमत्ता ही उपयोजित नीतिमत्ता असून नीतिमत्तेचे मानदंड व्यवसायाला कशाप्रकारे उपयोजित होतात याच्याशी संबंधित आहेत.

- 18. Which of the following techniques is used for determining the relative worth of each job in the organisation?
 - (A) Performance Appraisal
 - (B) Job design
 - (C) Job evaluation
 - (D) Job description
- 19. Which of the following is not a type of organisational development intervention programmes ?
 - (A) Team Building
 - (B) Survey Feedback
 - (C) Leadership development
 - (D) Case-study
- 20. 'Theory Z' describes the major postulates of which management practices ?
 - (A) Indian management practices
 - (B) British management practices
 - (C) Chinese management practices
 - (D) Japanese management practices

- संघटनेतील प्रत्येक कार्याचे सापेक्ष मूल्य निर्धारित करण्यासाठी कोणते तंत्र वापरले जाते ?
 - (A) कामगिरीचे मूल्यमापन
 - (B) कार्य आराखडा
 - (C) कार्य मूल्यमापन
 - (D) कार्य विवरण
- खालीलपैकी कोणत्या प्रकारच्या कार्यक्रमाचा संघटनात्मक विकास कार्यक्रमात समावेश होत नाही ?
 - (A) संघ निर्मिती
 - (B) सर्व्हेक्षण मागोवा
 - (C) नेतृत्व विकास
 - (D) प्रकरण अभ्यास
- 20. 'झेड सिद्धान्त' कोणत्या व्यवस्थापन पद्धतीच्या
 - गृहीतकांवर आधारित आहे ?
 - (A) भारतीय व्यवस्थापन पद्धती
 - (B) ब्रिटीश व्यवस्थापन पद्धती
 - (C) चिनी व्यवस्थापन पद्धती
 - (D) जपानी व्यवस्थापन पद्धती

21.	Mat	tch the following :	21.	जोड्या जुळवा :				
	Group A			गट 'अ'				
	(a) Money market			(a) मुद्रा बाजार				
	(<i>b</i>)	Capital market		(b) भांडवल बाजार				
	(<i>c</i>)	Primary market		(c) प्राथमिक बाजार				
	(d)	Secondary market		(d) दुय्यम बाजार				
		Group B		(৫) पुण्परा जागार गट 'ब'				
	(1)	Newly issued securities						
	(2)	Long term financial		(1) नवनिर्गमित प्रतिभूती				
	0	instruments		(2) दीर्घकालीन वित्तीय संसाधने				
	(3)	Short term financial		(3) अल्पकालीन वित्तीय संसाधने				
		instruments		(4) शेअर बाजार				
		Stock Exchange		संकेतांकः				
	Coo	les :		(a) (b) (c) (d)				
		(a) (b) (c) (d)		(A) (1) (4) (2) (3)				
	(A)	(1) (4) (2) (3)		(B) (3) (2) (1) (4)				
	(B)			(C) (1) (2) (3) (4)				
	(C)	(1) (2) (3) (4)		$\begin{array}{cccccccccccccccccccccccccccccccccccc$				
	(D)		22.	विदेशी बँकेच्या व्याख्येत खालीलपैकी काय				
22.	Which of the following is includedin the definition of foreign bank ?(A) A Bank having head office in			ावदशा अकच्या व्याख्यत खालालपका काय समाविष्ट होते ?				
				(A) बँकेचे भारतात मुख्यालय असून विदेशात				
		India and operations abroad		कारभार चालतो				
	(B)	A Bank having head office		(B) बँकेचे मुख्यालय विदेशात असून कारभार				
	(C)	abroad but operations in India A Bank having head office		भारतात चालतो				
	abroad with no business in			(C) बँकेचे मुख्यालय विदेशात असून भारतात				
		India		कोणताही कारभार होत नाही				
	(D) A Bank which is established abroad and having subsidiary			(D) बँकेचे विदेशात मुख्यालय असून बँकेची				
		in India		भारतात उपकंपनी आहे				
		()	IP.T.O.				

[P.T.O.

- 23. The Reserve Bank of India influences liquidity and interest rates through a number of operating instruments. Which among the below is incorrect ?
 - (A) Open Market Operations
 - (B) Repos
 - (C) Change in Bank Rates
 - (D) Distorted Bank Policy
- 24. Which of the following can be regarded as reinsurance ?
 - (A) A Ltd. has undertaken a risk in collaboration with B Ltd.
 - (B) A Ltd. has undertaken a risk. The same risk is later undertaken by B Ltd. from A Ltd.
 - (C) A Ltd. and B Ltd. came together to jointly undertake a risk
 - (D) A Ltd. has undertaken a risk and cancelled
- 25. A money market where funds are traded up to a period ranging between three months to one year is :
 - (A) Call money
 - (B) Notice money
 - (C) Term money
 - (D) Liquid money

- 23. भारतीय रिझर्व्ह बँक तरलता आणि व्याजदर यावर वित्तीय संसाधने वापरून प्रभाव टाकते. खालीलपैकी काय असत्य आहे ?
 - (A) खुल्या बाजारातील व्यवहार
 - (B) पुनर्खरेदी विकल्पदर (रेपो दर)
 - (C) बँकदरात बदल
 - (D) बँकधोरण बदलणे
- 24. खालीलपैकी काय पुनर्विम्याशी संबंधित आहे ?
 - (A) अ कंपनीने ब कंपनीच्या सहयोगाने जोखीम घेतली
 - (B) अ कंपनीने जोखीम घेतली, तीच जोखीम ब कंपनीने काही कालावधीनंतर अ कंपनीकडून घेतली
 - (C) अ कंपनी आणि ब कंपनी एकत्र आल्या
 आणि संयुक्तपणे जोखीम उचलली
 - (D) अ कंपनीने जोखीम उचलली आणि रद्द
 केली
- 25. मुद्रा बाजारातील निधीचा तीन महिने ते एक वर्षाच्या कालावधीत होणाऱ्या व्यापाराला असे म्हणतात :
 - (A) मागणी देय रक्कम
 - (B) सूचना रक्कम
 - (C) अवधी रक्कम
 - (D) तरल रक्कम

- 26. Unsecured short-term promissory note issued at a discount by creditworthy corporates, primary dealers and all India financial institution is :
 - (A) Commercial Bills
 - (B) Commercial Paper
 - (C) Certificate of deposits
 - (D) Treasury Bills
- 27. Which Act among the below is governing specific banking function?
 - (A) The Indian Coinage Act, 1906
 - (B) The Bankers Books Evidence Act, 1891
 - (C) The Negotiable Instruments Act, 1881
 - (D) The Banking Companies Act, 1970/1980
- 28. Which of the following is not a challenge faced by business correspondents model ?
 - (A) High maintenance cost
 - (B) Small size of transactions
 - (C) Low telecommunication access
 - (D) Physical proximity and access with customers

- 26. पतपत्र महामंडळे, प्राथमिक विक्रेते आणि अखिल भारतीय वित्तीय संस्था यांनी अपहारावर काढलेल्या असुरक्षित, अल्पकालीन अवधित वचनपत्रांना म्हणतात
 - (A) व्यापारी हुंड्या
 - (B) व्यापारी पत्रे
 - (C) ठेव प्रमाणपत्रे
 - (D) कोषागार हुंड्या
- 27. खालीलपैकी कोणता कायदा विशेष बँकिंग कार्याचे नियमन करतो ?
 - (A) भारतीय टंकन कायदा, 1906
 - (B) बँकर्स लेखापुस्तके पुरावा कायदा, 1891
 - (C) परक्राम्य विलेख कायदा, 1881
 - (D) बॅंकिंग कंपनी कायदा, 1970/1980
- 28. व्यवसाय वार्ताहर (Business Correspondence) प्रतिमानांना पुढीलपैकी कोणत्या आव्हानांना तोंड द्यावे लागत नाही ?
 - (A) उच्च देखभाल परिव्यय
 - (B) व्यवहाराचे लहान प्रमाण
 - (C) दूर संदेशवहनाची कमी उपलब्धता
 - (D) ग्राहकांशी भौतिक जवळीक आणि उपलब्धता

- 29. Which of the following is not the type of digital banking ?
 - (A) Unified payment interface
 - (B) Internet Banking
 - (C) Mobile Banking
 - (D) Central Banking System
- 30. The cause of loss must be direct and an insured one in order to claim for compensation. Which principle of insurance mean the above ?
 - (A) Principle of Indemnity
 - (B) Principle of Subrogation
 - (C) Principle of Causa proxima
 - (D) Principle of utmost good faith
- 31. Which one of the following is controllable variable of marketing management ?
 - (A) Environment
 - (B) Competition
 - (C) Consumer
 - (D) Price
- - (B) Product Quality
 - (C) Uniformity
 - (D) Product line

- 29. खालीलपैकी कोणता अंकीय (डिजीटल) बॅंकिंगचा प्रकार नाही ?
 - (A) युनिफाइड पेमेंट इंटरफेस
 - (B) इंटरनेट बॅंकिंग
 - (C) मोबाईल बँकिंग
 - (D) केंद्रीय बॅंकिंग व्यवस्था
- 30. नुकसान भरपाईचा दावा विमेदारांनी करावा आणि नुकसानीचे कारण प्रत्यक्ष असावे, हे वरील तत्त्व विमातत्त्वामध्ये कोणते आहे ?
 - (A) नुकसान भरपाईचे तत्त्व
 - (B) प्रत्यासनाचे तत्त्व
 - (C) निकटचे कारण तत्त्व
 - (D) पूर्णपणे विश्वास तत्त्व
- 31. विपणन व्यवस्थापनात खालीलपैकी कोणता घटक नियमनक्षम असतो ?
 - (A) पर्यावरण
 - (B) स्पर्धा
 - (C) ग्राहक
 - (D) किंमत
- - (A) उत्पादन मिश्र
 - (B) उत्पादन दर्जा
 - (C) एकरूपता
 - (D) उत्पादन शृंखला

- 33. What are two ways of increasing line and length in product management ?
 - (A) Line extension and category extension
 - (B) Brand extension and product extension
 - (C) Line stretching and line filling
 - (D) Line elastic and category extension
- 34. Which one of the following models describes that buyer is a rational man and his buying decisions are governed by the concept of utility?
 - (A) The learning model
 - (B) The systems model
 - (C) The economic model
 - (D) The psychological model
- 35. Which one of the following represents consumer's reference group ?
 - (A) Hybrid groups
 - (B) Digital groups
 - (C) Media groups
 - (D) Intimate groups
- 36. The habit of the people to analyse the information completely and interpreting, it is called as
 - (A) Self-actualisation
 - (B) Selective attention
 - (C) Selective distortion
 - (D) Selective retention

- 33. उत्पादन व्यवस्थापनाच्या संदर्भात उत्पादनाची रूपरेषा वाढविण्याचे दोन प्रमुख मार्ग कोणते ?
 - (A) उत्पादन शृंखला विस्तार व श्रेणी विस्तार
 - (B) चिन्हांकन व उत्पादन विस्तार
 - (C) उत्पादन शृंखला विस्तार व शृंखला पूर्ती
 - (D) उत्पादन शृंखला लवचिकता व श्रेणी विस्तार
- 34. ग्राहक हा एक विवेक प्रधान व्यक्ती असून त्याचे खरेदीविषयक निर्णय उपयोगितेच्या संकल्पनेने प्रभावीत होतात हे विशद करणारे प्रतिमान कोणते ?
 - (A) अध्ययन प्रतिमान
 - (B) प्रणाली प्रतिमान
 - (C) आर्थिक प्रतिमान
 - (D) मानसशास्त्रीय प्रतिमान
- 35. पुढीलपैकी कोणता गट ग्राहक संदर्भ गटाचे प्रतिनिधित्व करतो ?
 - (A) संकरित गट (संमीश्र गट)
 - (B) अंकीय गट
 - (C) माध्यम गट
 - (D) अंतरंग गट
- लोकांची संपूर्ण माहिती संपादन करण्याची आणि लक्षात ठेवण्याची वृत्ती अथवा सवय म्हणजे :
 - (A) आत्मप्रकटीकरण
 - (B) निवडक लक्ष साधन
 - (C) निवडक विकृती
 - (D) निवडक धारणा शक्ती

37.	Which of the following is not a pricing method ?	37.	खालीलपैकी कोणती किंमत पद्धती नाही ?
	(A) Differentiated pricing		(A) विभेदात्मक किंमत
	(B) Cost based pricing		(B) परिव्यय आधारित किंमत
	(C) Affordability based pricing		(C) किफायतशीर आधारित किंमत
			(D) लाभप्रभाव किंमत
38.	(D) Leverage pricingWhich of the following is not a unique feature of services ?	38.	सेवांच्या वैशिष्टाच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणते वैशिष्ट एकमेव समजले जात नाही ?
	(A) Heterogeneity		(A) विविधता
	(B) Intangibility		(B) अदृश्यता
	(C) Perishability		(C) नाशवंत
	(D) Durability		(D) दीर्घकालीन संग्रहणीयता
39.	Which of the following metric is used for measuring customer value ?	39.	ग्राहकमूल्य मोजमाप करण्यासाठी खालीलपैकी कोणते परिमाण वापरले जाते ?
	(A) Short-term value		(A) अल्पकालीन मूल्य
	(B) Relationship value		(B) परस्परसंबंध मूल्य
	(C) Satisfaction value		(C) समाधान मूल्य
	(D) Customer life time value		(D) ग्राहक आजीवन मूल्य
40.	Which of the following refers to a situation in which a company or brand seeks to ride on the publicity value of a major event without	40.	जेव्हा एखादी कंपनी अथवा चिन्ह एखादया वैशिष्टपूर्ण घटनेस पुरस्कृत न करता त्या घटनेच्या लोकप्रियतेचा लाभ घेण्याचा प्रयास करते अशा परिस्थितीस
	sponsoring the event ?		(A) परावलंबी वितरण
	(A) Dependent marketing		 (B) उत्तरजीवित्व अथवा बाजारपेठेत टिकून राहण्यासाठी केलेले विपणन
	(B) Survival marketing		(C) आकस्मिक आक्रमण विपणन
	(C) Ambush marketing		(D) कौशल्य विपणन
	(D) Skill marketing		

- 41. Which among the below is essential for a valid contract of agency ?
 - (A) The agent need not have capacity to contract
 - (B) The principal should have capacity to contract
 - (C) Consideration is a must for appointing an agent
 - (D) The principal should not be competent but the agent should be competent to contract
- 42. Quality or fitness of goods for any particular purpose has no
 - (A) Implied Condition
 - (B) Implied Warranty
 - (C) Express Condition
 - (D) Express Warranty
- 43. When transfer of property in goods is to take place at future time or subject to some conditions thereafter to be fulfilled, the contract is called :
 - (A) Contract of sale
 - (B) Contract of future goods
 - (C) Contract of specific goods
 - (D) Agreement to sell

- अभिकर्तृत्वाच्या करारासाठी खालीलपैकी कोणत्या अर्टीची पूर्तता होणे आवश्यक आहे ?
 - (A) प्रतिनिधीशी करारक्षमतेची आवश्यकता नाही
 - (B) स्वामापाशी मात्र करार करण्याची क्षमता
 असणे आवश्यक आहे
 - (C) प्रतिनिधीच्या नियुक्तीसाठी प्रतिफल देणे
 आवश्यक आहे
 - (D) स्वामी करारक्षम नसला तरी प्रतिनिधीपाशी कराराची क्षमता असणे आवश्यक आहे
- 42. विशिष्ट हेतूसाठी वस्तूंच्या दर्जासंबंधी खालीलपैकी कोणती अट आवश्यक नाही ?
 - (A) अध्यारुत अट
 - (B) अध्यारुत हमी
 - (C) सुनिश्चित अट
 - (D) सुनिश्चित हमी
- - (A) विक्रीचा करार
 - (B) भविष्यकालीन वस्तूंचा करार
 - (C) विशिष्ट वस्तूंचा करार
 - (D) विक्रीचा ठराव

44.	Non-acceptance is a valid mode of dishonour for :	44.	खालील परक्राम्य विलेखाच्या संदर्भात अस्वीकृती हा अनादराचा वैध मार्ग आहे :
	(A) Cheque		(A) धनादेश
	(B) Promissory Note		(B) वचनचिठ्ठी
	(C) Bill of Exchange		(C) हुंडी
	(D) Bank Draft		(D) धनाकर्ष
45.	Which among the following is not a content of memorandum of association of a company ?	45.	कंपनीच्या घटनावलीत (घटनापत्रक) खालीलपैकी कोणत्या मुद्दयांचा समावेश होत नाही ?
	(A) Name clause		(A) नाव उपवाक्य (नाम)
	(B) Liability clause		(B) देयता उपवाक्य
	(C) Capital clause		(C) भांडवल उपवाक्य
	(D) Preliminary clause		(D) प्रारंभिक उपवाक्य
46.	Which of the following is a horizontal agreement ?	46.	खालीलपैकी कोणता प्रस्ताव हा क्षितिज समांतर प्रस्ताव आहे ?
	(A) Cartel		(A) व्यापार/उत्पादक संघ
	(B) Exclusive distribution		(B) वर्गीकृत वितरण संधी
	(C) Resale price maintenance		(C) पुनर्विक्री किंमत स्थैर्य
	(D) Tie in arrangement		(D) पुनर्विक्री किंमत देखभाल
47.	The advantages of which forms of business organization is incorporated in Limited Liability Partnership (LLP) Act, 2008 ?	47.	मर्यादित भागीदारीचा कायदा-2008 च्या अन्वये पंजीकृत झालेल्या संघटनेला कोणत्या प्रकारच्या संघटन स्वरूपाचा लाभ प्राप्त होतो ?
	(A) Private Ltd. Co. and Public Ltd. Co.		(A) खाजगी कंपनी आणि सार्वजनिक कंपनी
	(B) Sole proprietorship firm and partnership firm		(B) एकल व्यापार आणि भागीदारी संस्था
	(C) Partnership firm and Private Co.		(C) भागीदारी संस्था व खाजगी कंपनी
	(D) Partnership firm, Private Ltd.Co. and Public Ltd. Co.		(D) भागीदारी संस्था, खाजगी कंपनी व सार्वजनिक कंपनी

- 48. Which section of Information Technology Act, 2002 deals with hacking of Computer system and its penalties ?
 - (A) Section 65
 - (B) Section 66
 - (C) Section 62
 - (D) Section 67
- 49. Right to information is not about seeking answers and asking questions, this statement is very closely related to which section of Right to Information Act, 2005?
 - (A) Section 3
 - (B) Section 2 (h)
 - (C) Section 2 (n)
 - (D) Section 2 (j)
- 50. Artistic work such as musical work, film, poems are included under which category of intellectual property rights ?
 - (A) Patent
 - (B) Trademark
 - (C) Copyright
 - (D) Intangible Right
- 51. As per Sec. 288A of the Income Tax Act, the taxable income shall be rounded off to the nearest multiple of
 - (A) Rs. 1,000
 - (B) Rs. 100
 - (C) Rs. 10
 - (D) Re. 1

- 48. संगणकातील माहिती चोरी आणि त्यावरील त्यासंबंधित दंडविधान या संबंधीच्या तरतुदी माहिती तंत्रज्ञान कायदा-2002 च्या कोणत्या अनुच्छेदात विशद केला आहे ?
 - (A) कलम-65
 - (B) कलम-66
 - (C) कलम-62
 - (D) कलम-67
- 49. माहितीचा कायदा हा प्रश्न उपस्थित करणे व उत्तरे प्राप्त करणे यांच्याशी संबंधित नाही हे विधान माहितीचा कायदा-2005 च्या कोणत्या अनुच्छेदाशी निगडित आहे ?
 - (A) कलम-3
 - (B) कलम-2(h)
 - (C) कलम-2(n)
- 50. कलात्मक दर्जाची कार्य जशी की संगीत, चित्रपट, काव्य यांचा समावेश बौद्धिक संपदा अधिकाराच्या कोणत्या क्षेत्रात येतात ?
 - (A) एकस्वाधिकार
 - (B) व्यापारी चिन्ह
 - (C) प्राप्यालिप्याधिकार
 - (D) अदृश्य अधिकार
- 51. आयकर कायद्याच्या कलम 288 अ च्या अन्वये करदेय उत्पन्नाला खालीलपैकी कोणत्या संख्येच्या नजीकच्या पूर्णाकांत समाविष्ट करण्यात येते ?
 - (A) Rs. 1,000
 - (B) Rs. 100
 - (C) Rs. 10
 - (D) Re. 1

- 52. Income Tax is collected on all types of income except
 - (A) Income from salary
 - (B) Income from Lottery
 - (C) Agriculture Income
 - (D) Income from Capital Gain
- 53. As per Income Tax Act which of the following property income is not exempted from tax ?
 - (A) Income from Farm House
 - (B) Property income of a local authority
 - (C) Income from letout of house property
 - (D) Property income of a political party
- 54. As per Income Tax Act (Refering old regime of taxation) the special allowance is granted to the members of armed forces in the nature of Island (duty) allowance in Andaman and Nicobar and Lakshadweep group of Islands is exempted upto per month.
 - (A) ₹ 5,000 p.m.
 - (B) ₹ 3,000 p.m.
 - (C) ₹ 6,000 p.m.
 - (D) ₹ 3,250 p.m.

- 52. खालीलपैकी कोणत्या उत्पन्नाचा अपवाद वगळता सर्व प्रकारच्या उत्पन्नावर आयकर आकारला जातो ?
 - (A) वेतनापासून उत्पन्न
 - (B) लॉटरीपासून उत्पन्न
 - (C) कृषीपासून उत्पन्न
 - (D) भांडवली लाभापासून उत्पन्न
- 53. आयकर कायद्यानुसारच्या अन्वये खालीलपैकी कोणत्या संपत्तीपासूनचे उत्पन्न करमुक्त आहे ?
 - (A) शेतीवरील घरापासूनचे उत्पन्न
 - (B) स्थानिक प्राधिकरणीच्या संपत्तीचे उत्पन्न
 - (C) भाटकावर (Letout) दिलेल्या
 घरापासूनचे उत्पन्न
 - (D) राजकीय पक्षाच्या संपत्तीपासून प्राप्त झालेले उत्पन्न
- 54. आयकर कायद्याच्या जुन्या कर आकारणी पद्धतीनुसार लक्षद्वीप, अंदमान निकोबार या बेंटावर सेवारत असणाऱ्या सैनिकांना दिल्या जाणाऱ्या विशेष भत्त्यात प्रतिमास ^{.....} सूट प्राप्त आहे.
 - (A) ₹ 5,000 प्रती महिना
 - (B) ₹ 3,000 प्रती महिना
 - (C) ₹ 6,000 प्रती महिना
 - (D) ₹ 3,250 प्रती महिना

- 55. Tax is deducted at source U/s. 194B and 194BB on payments in respect of winnings from lotteries or crossword puzzle or card games and other game of any sort exceeding ₹ 10,000 is at
 - (A) 10%
 - (B) 20%
 - (C) 25%
 - $(D) \ 30\%$
- 56. As per provision of section 80U of the Income Tax Act, if the taxpayers suffers less than 40% of any disability, then the deduction is available upto
 - (A) ₹ 1,25,000
 - (B) ₹ 1,00,000
 - (C) ₹ 75,000
 - (D) ₹ 50,000
- 57. For which of the following type of transaction harber rules as per Income Tax Act Sec. 92CB are not applicable ?
 - (A) Software Development Services
 - (B) Information Technology Enabled Services
 - (C) Beauty Care Services
 - (D) Manufacture and Export of core Auto Components

55. आयकर कायद्याच्या कलम 194B व 194BB च्या अन्वये लॉटरी, शब्दकोडे, जुगार यासारख्या खेळांपासून प्राप्त झालेल्या उत्पन्न 10,000 रु. पेक्षा जास्त असल्यास त्यावर दराने स्रोतावर कर कपात केली जाते.

- (A) 10%
- (B) 20%
- (C) 25%
- (D) 30%

- (A) 1,25,000 रु.
- (B) 1,00,000 হ.
- (C) 75,000 रु.
- (D) 50,000 रु.
- 57. खालीलपैकी कोणत्या व्यवहारांसाठी आयकर कायद्यानुसार जहाजांचे आश्रय स्थान (बंदर) विषयक नियम कायदा कलम 92CB लागू होत नाही ?
 - (A) सॉफ्टवेअर डेव्हलपमेंट सेवा
 - (B) माहिती व तंत्रज्ञानावर आधारित सेवा
 - (C) सौंदर्य सुरक्षाविषयक सेवा
 - (D) ऑटो व्यवसायातील मूलभूत उत्पादनांची
 निर्मिती व निर्यात

- 58. As per Income Tax Act, if a domestic company has exercised the option of Sec., the provisions of minimum alternative tax U/s 115JB are not applicable.
 - (A) 105 AB
 - (B) 115 BAA
 - $(C) \ 115 \ BA$
 - (D) 115 JAB
- 59. Reducing or negating the tax liability in legally permissible ways and had legal sanction is called as
 - (A) Tax Planning
 - (B) Tax Deduction
 - (C) Tax Concession
 - (D) Tax Avoidance
- 60. As per Income Tax, provision of is applicable for double taxation relief in case of specified association.
 - $(A) \hspace{0.2cm} Sec. \hspace{0.2cm} 90$
 - $(B) \hspace{0.1in} Sec. \hspace{0.1in} 91$
 - (C) Sec. 90A
 - $(D) \quad Sec. \ 95$

- 58. जर एखाद्या कंपनीने कायदा कलम ^{……} चा लाभ स्वीकारला असेल तर त्या कंपनीला पर्यायी किमान कराच्या कायदा कलम 115JB च्या तरतुदी लागू होत नाही.
 - (A) 105 AB
 - (B) 115 BAA
 - (C) 115 BA
 - (D) 115 JAB
- 59. कायद्याने संमत तरतुर्दीच्या आणि मांध्यमांचा वापर करून कर देयता घटविणे किंवा त्यात कपात करणे या प्रक्रियेला असे म्हणतात.
 - (A) कर नियोजन
 - (B) कर कपात
 - (C) कर सवलत

(D) कलम-95

- (D) कर चूकवेगिरी
- 60. काही विभिक्षीत संस्थाना (विशिष्ट) आयकर कायद्याच्या कायदा कलम अन्वये दुहेरी करापासून सवलत लागू होते.
 (A) कलम-90
 (B) कलम-91
 (C) कलम-90A
- 20

- 61. Which of the following is not a principle of WTO ?
 - (A) Free Trade
 - (B) Non-discrimination
 - (C) Fair Competition
 - (D) Discrimination
- 62. Disequilibrium in the balance of payment is caused by which economic factor ?
 - (A) Secular disequilibrium
 - (B) Religious disequilibrium
 - (C) Uniform disequilibrium
 - (D) Inconsistent disequilibrium
- 63. Identify a factor that doesn't play an important role in attracting FDI.
 - (A) Laws, Rules and Regulation
 - (B) Administrative procedure
 - (C) Cost of Resources
 - (D) Language
- 64. Which of the following is not a characteristic of joint venture ?
 - (A) Equity position held by each of the partner
 - (B) Possible only with legally incorporated entities
 - (C) Intent by partner to share in the management
 - (D) One of the partners acquires complete stock of the other

- 61. खालीलपैकी कोणते जागतिक व्यापार संघटनेचे (WTO) तत्त्व नाही ?
 - (A) मुक्त व्यापार
 - (B) विभेदात्मक धोरण न अवलंबणे
 - (C) सुयोग्य स्पर्धा
 - (D) विभेदात्मक धोरण
- 62. शोधन शेषातील असंतुलन कोणत्या आर्थिक घटकांना प्रभावित करते ?
 - (A) ऐहिक/अनावर्त असंतुलन
 - (B) धार्मिक असंतुलन
 - (C) समान असंतुलन
 - (D) असमान असंतुलन
- 63. खालीलपैकी विदेशी प्रत्यक्ष गुंतवणुकीला (FDI) आकर्षित करणारा सर्वात महत्त्वाचा घटक विशद करा
 - (A) कायदे, नियम व अटी
 - (B) प्रशासकीय प्रक्रिया
 - (C) संसाधनांची किंमत
 - (D) भाषा
- 64. खालीलपैकी कोणते संयुक्त उपक्रमाचे वैशिष्ट्य नाही ?
 - (A) प्रत्येक भागीदाराचे समभाग असतात
 - (B) केवळ वैधानिकपणे स्थापन झालेल्या एककांशी संबंधित
 - (C) व्यवस्थापनात प्रत्येक भागीदाराला सहभागाची संधी
 - (D) एक भागीदार इतर सर्व भागीदारांचा संपूर्ण भाग धारण करतो

65.	Who proposed the theory of	65.	खालीलपैकी कोणाला स्पर्धात्मक लाभाच्या
	competitive advantage ?		सिद्धांताचा जनक मानले जाते ?
	(A) David Ricardo		(A) डेव्हीड रिकार्डो
	(B) Bruce Kogur		(B) ब्रुस कोगुर
	(C) Michael Gannon		(C) मायकेल गॅनन
	(D) Adam Smith		(D) ॲडम स्मिथ
66.	Which of the following is not the	66.	खालीलपैकी कोणती संज्ञा विभागीय आर्थिक
	level of Regional economic		सहयोगाशी संबंधित नाही ?
	integration ?		(A) जकात संघ
	(A) Customs union		(B) सामूहिक बाजारपेठ
	(B) Common market		(C) आर्थिक सहकार्यासाठी संघ
	(C) Economic union		
	(D) National union		(D) राष्ट्रीय संघ
67.	Which of the following is not the goal	67.	खालीलपैकी कोणते व्यवसायाच्या सामाजिक
	of Corporate Social Responsibility		दायित्वाचे उद्दिष्ट नाही ?
	(CSR) ?(A) Ensure environmental sustainability		(A) शाश्वत पर्यावरणाची परिस्थिती निर्माण
			करणे
	(B) Promote empowerment of		(B) स्त्रिया व उपेक्षित वर्गाला सक्षम करणे
	women and depressed classes		(C) सामाजिक हिताच्या मुद्द्यांबाबत जागृती
	(C) Develop awareness about issues of social concern		निर्माण करणे
	(D) To acquire benefits and tax		
	concession from the Govt.		(D) शासनाकडून लाभ व कर सवलत प्राप्त
			करणे

- 68. Which of the following is not a mode of entry to International business?
 - (A) Direct exporting
 - (B) Indirect exporting
 - (C) Intercorporate transfers
 - (D) Personalised sales contract
- 69. Which of the following entry strategy is adopted by Mcdonald's in International market ?
 - (A) Licensing
 - (B) Strategic alliance
 - (C) Franchising
 - (D) Acquisition
- 70. Which of the following type of FDI includes creation of new assets and production facility in the host country ?
 - (A) Strategic alliances
 - (B) Merger and acquisition
 - (C) Brownfield investment
 - (D) Greenfield investment
- 71. Which one of the following is the example of representative personal account ?
 - (A) Salary and wages account
 - (B) Loss due to fire account
 - (C) Bad debts account
 - (D) Pre-paid salary account

- खालीलपैकी कोणते आंतरराष्ट्रीय व्यापारात प्रवेश करण्याचे साधन नाही ?
 - (A) प्रत्यक्ष निर्यात
 - (B) अप्रत्यक्ष निर्यात
 - (C) आंतरकंपनी हस्तांतरण
 - (D) वैयक्तिक विक्री करार
- 69. खालीलपैकी कोणते प्रवेश धोरण मॅकडोनल्डने आंतरराष्ट्रीय बाजारपेठेसाठी स्वीकारले ?
 - (A) परवाना पद्धत
 - (B) धोरणात्मक सहकार्य
 - (C) विक्री हक्क (Franchising)
 - (D) संपादन
- 70. खालीलपैकी विदेशी प्रत्यक्ष गुंतवणुकीच्या कोणत्या प्रकारामध्ये यजमान देशात नवीन संपत्ती आणि उत्पादन केंद्राची निर्मिती केली जाते ?
 - (A) धोरणात्मक सहकार्य
 - (B) विलिनीकरण आणि संपादन
 - (C) ब्राऊनफिल्ड (Brownfield) निवेश
 - (D) ग्रीनफिल्ड निवेश
- 71. खालीलपैकी कोणते प्रातिनिधिक वैयक्तिक खात्याचे उदाहरण आहे ?
 - (A) वेतन आणि मजुरी खाते
 - (B) आगीमुळे झालेल्या हानीचे खाते
 - (C) बुडीत कर्ज खाते
 - (D) पूर्व देय वेतन खाते

- - (A) X and Y as ₹ 3,000 and ₹ 1,000 respectively
 - (B) X only
 - (C) Y only
 - (D) X and Y as ₹ 2,500 and ₹ 1,500 respectively
- 73. By way of company can keep its shareholders happy without impairing the financial position and liquidity of the company.
 - (A) Issue of Bonus share
 - (B) Issue of right share
 - (C) Red herring prospectus
 - (D) Opening escrow account
- 74. Pre-acquisition profit in subsidiary company is considered as :
 - (A) Revenue profit
 - (B) Goodwill
 - (C) Capital profit
 - (D) Outsiders liability

- 72. X आणि Y दोघे लाभाची वाटणी 3 : 1 या प्रमाणात करतात. त्यांनी Z ला 4,000 रु. नावलौकिक मूल्य घेऊन प्रवेश दिला. नवीन लाभाचे प्रतिशत अनुपात अनुक्रमे 2 : 1 : 1 हे X, Y आणि Z मध्ये ठरविण्यात आले. नावलौकिक (ख्याती) मूल्याची रक्कम खालीलपैकी कशी जमा होईल ?
 - (A) X आणि Y यांना अनुक्रमे 3,000 रु. आणि
 1,000 रु. दिली जाईल
 - (B) X ला फक्त दिली जाईल
 - (C) Y ला फक्त दिली जाईल
 - (D) X आणि Y ला अनुक्रमे 2,500 रु. आणि 1,500 रु. दिली जाईल
- 73. कंपनीच्या अवस्थेवर आणि तरलतेवर कोणताही विपरित प्रभाव न घालता कंपनी त्यांच्या भागधारकांना कशाप्रकारे खुश ठेऊ शकते ?
 - (A) बोनस भागांची विक्री करून
 - (B) हक्क भाग विक्री करून
 - (C) रेड हेरींग माहिती पत्रकाद्वारे
 - (D) एस्क्रो खाते उघडून
- 74. उपकंपनीच्या संदर्भात अधिग्रहणापूर्वीचा लाभ हा मानण्यात येतो.
 - (A) महसूली लाभ
 - (B) ख्याती (नावलौकिक)
 - (C) भांडवली लाभ
 - (D) बाह्य पक्षांची देयता

75.	The ratio of variable cost to sales is 70%. The B.E. Point occurs at 80% capacity. Find 100% capacity sales when fixed cost is ₹ 6,00,000. Assume that P/V Ratio, variable cost ratio are complement each other. (A) ₹ 25,00,000 (B) ₹ 20,00,000 (C) ₹ 30,00,000 (D) ₹ 40,00,000	75.	विक्रीशी चल परिव्यय अनुपात 70% आहे. समविच्छेदन बिंदू 80% क्षमतेवर प्राप्त होते. जर स्थिर व्यय 6,00,000 रु. असेल तर 100% क्षमतेवर विक्री काय असेल, लाभमात्रा अनुपात, चल परिव्यय अनुपात परस्परांना अनुकुल आहेत असे गृहीत धरा. (A) 25,00,000 रु. (B) 20,00,000 रु. (C) 30,00,000 रु.
76.	 What is the index of conservatism in capital structure ? (A) Working Capital Ratio (B) Operating Ratio (C) Price Earning Ratio (D) Proprietory Ratio 	76.	भांडवलाच्या रचनेतील रूढीवादी निर्देशांक खालीलपैकी कोणता आहे ? (A) कार्यशील भांडवल अनुपात (B) परिचालन अनुपात (C) किंमत मिळकत अनुपात (D) स्वामीत्व अनुपात
77.	 The Audit that is compulsory as per the Law is termed as a (A) Statutory Audit (B) Management Audit (C) Internal Audit (D) Balance Sheet Audit 	77.	कायद्यानुसार सक्तीच्या असणाऱ्या अंकेक्षणाला असे म्हणतात. (A) वैधानिक अंकेक्षण (B) व्यवस्थापकीय अंकेक्षण (C) अंतर्गत अंकेक्षण (D) ताळेबंदीय अंकेक्षण
78.	 AS-15 deals with : (A) Employee benefits (B) Lease (C) Construction contract (D) Impairment of assets 	78.	AS-15 मानक कोणत्या संदर्भात आहे ? (A) कर्मचारी लाभ (B) भाडे तत्त्व (Lease) (C) बांधकाम करार (D) संलग्नीत संपत्ती

- 79. Activity Based Management aims at:
 - (A) Improving general management
 - (B) Eliminating non-value adding activities
 - (C) Identifying costs with cost drivers
 - (D) Managing the normal loss
- 80. The replacement cost approach for valuing human resources was developed by :
 - (A) Pyle
 - (B) Rensis Likert
 - (C) David Watson
 - (D) Shultz
- 81. Business economics is micro economics in character, this is so because :
 - (A) It studies that problems of an individual business unit
 - (B) It is related to resources
 - (C) It studies the market
 - (D) It influences on national income
- 82. The main objective of business firm is to :
 - (A) Undertake a process of production
 - (B) Undertake profit making process
 - (C) Undertake social activities
 - (D) Undertake national activities

- 79. कार्यावर आधारित व्यवस्थापनाचा उद्देश खालीलपैकी कोणता आहे ?
 - (A) सामान्य व्यवस्थापनात सुधारणा
 - (B) मुल्यातवाढ न करणाऱ्या कार्यांना कमी करणे
 - (C) परिव्यय चालकांसंदर्भात परिव्यय निर्धारित करणे
 - (D) सामान्य हानीचे व्यवस्थापन करणे
- मानव संसाधनाचे मूल्यांकन करण्याचा प्रतिस्थापन परिव्यय दृष्टिकोन यांनी विकसित केला :
 - (A) पायले (Pyle)
 - (B) रेनसीस लिकर्ट (Rensis Likert)
 - (C) डेव्हीड वॉटसन (David Watson)
 - (D) शुल्झ (Shultz)
- व्यावसायिक अर्थशास्त्राचे स्वरूप हे सूक्ष्म अर्थशास्त्राचे आहे. असे असण्याचे कारण :
 - (A) हे एका व्यावसायिक संघटनेच्या समस्यांचा अभ्यास करते
 - (B) हे संसाधनांशी संबंधित आहे
 - (C) हे बाजारपेठेचा अभ्यास करते
 - (D) हे राष्ट्रीय उत्पन्नावर प्रभाव करते
- 82. व्यवसायिक पेढीचा (संघटनेचा) मुख्य उद्देश हा आहे :
 - (A) उत्पादनाची प्रक्रिया सुरू करणे
 - (B) नफा कमविण्याची प्रक्रिया सुरू करणे
 - (C) सामाजिक कार्य सुरू करणे
 - (D) राष्ट्रीय कार्य सुरू करणे

- 83. The cross price elasticity of demand for products Rolex and Bollix is 10. It implies that Rolex and Bollix are :
 - (A) Substitutes Goods
 - (B) Complements Goods
 - (C) Independent Goods
 - (D) Inferior Goods
- 84. A consumer consuming two goods will be in equilibrium when the marginal utilities is from both goods are :
 - (A) Maximum
 - (B) Minimum
 - (C) Equal
 - (D) Zero
- 85. If a change in all inputs leads to a proportional change in the output it is case of :
 - (A) Increasing returns to scale
 - (B) Constant returns to scale
 - (C) Diminishing returns to scale
 - (D) Variable returns to scale
- 86. Marginal product of labour is the :
 - (A) Cost of employing labour for producing one more unit of output
 - (B) Change in output from using one more unit of labour
 - (C) Change in revenue from selling one more unit of output
 - (D) Change in revenue from using one more unit of labour

- 83. जर मागणीची तिरकस (अन्याश्रमी) लवचिकता रोलेक्स आणि बोलीक्स या उत्पादनांसाठी 10 आहे. तर रोलेक्स आणि बोलीक्स हे उत्पादने दर्शवितात :
 - (A) पर्यायी वस्तू
 - (B) पूरक वस्तू
 - (C) स्वतंत्र वस्तू
 - (D) कनिष्ठ वस्तू
- 84. एक ग्राहक दोन वस्तूंचा उपभोग घेतांना महत्तम समाधान प्राप्त करू शकतो जेव्हा दोन्ही वस्तुंची सीमांत उपयोगिता ही आहे.
 - (A) महत्तम
 - (B) किमान
 - (C) समान
 - (D) शून्य
- 85. सर्व आदानांमधील बदलांच्या अनुपातात जर उत्पादनामध्ये बदल होत असेल तर ही बाब आहे :
 - (A) वर्धी (वाढता) परिमाण प्रत्याय
 - (B) स्थिर परिमाण प्रत्याय
 - (C) ऱ्हासमान परिमाण प्रत्याय
 - (D) बदलता परिमाण प्रत्याय
- 86. श्रमाची सीमांत उत्पत्ती म्हणजे :
 - (A) एका जास्तीच्या नगाचे उत्पादन घेण्यासाठी
 उपयोगात आणलेल्या श्रममात्रेची किंमत
 - (B) एक जास्त श्रम मात्रा वापरल्याने उत्पादनात झालेला बदल
 - (C) एक जास्त श्रम मात्रा वापरल्याने उत्पादनात झालेला बदल
 - (D) एक जास्तीच्या श्रम मात्रेच्या उपयोगामुळे प्राप्तीत झालेला बदल

[P.T.O.

87.	Match the following :	87.	जोड्या जुळवा :
	List I		सूची I
	(a) Total cost		(a) एकूण व्यय
	(b) Marginal cost		(b) सीमांत व्यय
	(c) Average cost		(c) सरासरी व्यय
	(d) Average variable cost		(d) सरासरी बदलता व्यय
	List II		सूची II
	(i) Total variable cost \div quantity		(i) एकूण बदलता व्यय ÷ उत्पादन नग
	(<i>ii</i>) Total fixed cost \div quantity		(ii) एकूण स्थिर व्यय ÷ उत्पादन नग
	(<i>iii</i>) Δ Total cost $\div \Delta$ quantity		(iii) एकूण व्ययातील Δ ÷ उत्पादनातील Δ
	(iv) Total fixed cost + Total variable		(iv) एकूण स्थिर व्यय + एकूण बदलता व्यय
	$\cos t$		संहिता :
	Codes :		
	$(a) \qquad (b) \qquad (c) \qquad (d)$		
	(A) (i) (ii) (iii) (iv)		$(\mathbf{A}) (i) (ii) (iii) (iv)$ $(\mathbf{B}) (iii) (i) (iv) (iv)$
	(B) (ii) (i) (iii) (iv)		(B) (ii) (i) (iii) (iv)
	$\begin{array}{cccc} (C) & (iv) & (iii) & (ii) & (i) \\ (D) & (iii) & (iv) & (ii) & (i) \end{array}$		(C) (iv) (iii) (ii) (i)
		88.	(D) (iii) (iv) (ii) (i)
88.	Under which competition a firm exercises some control over the		कोणत्या स्पर्धेमध्ये संघटना काही प्रमाणात
			किंमतीवर नियंत्रण ठेऊ शकतात ?
	price?		(A) एकाधिकार
	(A) Monopoly (B) Derfect		(B) पूर्ण स्पर्धा
	(B) Perfect (C) Menopolistic		(C) एकाधिकारयुक्त स्पर्धा
	(C) Monopolistic(D) Oligopoly		(D) अल्पाधिकार
89.	In pure oligopoly there is	89.	शुद्ध अल्पाधिकारात खालीलमध्ये स्पर्धा असते :
00.	competition among :		
	(A) few firms producing identical		(A) एकसमान उत्पादन करणाऱ्या काही संस्था
	products		(B) असमान उत्पादन करणाऱ्या काही संस्था
	(B) few firms producing different		(D) ગામના ઉત્પદ્ધ મહત્વન માં મળણા તામન
	products		(C) आवश्यक वस्तूंचे उत्पादन करणाऱ्या काही
	(C) few firms producing essential		•
	products		संस्था
	(D) few firms producing electric		(D) वीज उत्पादन करणाऱ्या काही संस्था
	products		(છ) ગાંગ હેલાવું ગુજરુષાં ગાંગો વગેણે તેલ્લા

28

- 90. To achieve efficiency in the use resources which pricing policy is used by regulated Public Utility companies :
 - (A) Peak-load pricing
 - (B) Tariff pricing
 - (C) Interdependent pricing
 - (D) Transfer pricing
- 91. The cost of retained earnings to the shareholders is basically
 - (A) a dividend that would be paid to shareholders
 - (B) an interest that would be paid to the bank
 - (C) a marginal cost on capital invested
 - (D) an opportunity cost of such funds to shareholders
- 92. The tax benefit is attracted in case of which of the following element of cost of capital ?
 - (A) Cost of equity
 - (B) Cost of preference shares
 - (C) Cost of retained earnings
 - (D) Cost of debt
- 93. Which of the following is not a feature of optimal capital structure?
 - (A) The company should make maximum use of leverage at a minimum cost
 - (B) The capital structure should be flexible to be able to meet the changing conditions
 - (C) The capital structure should involve minimum dilution of cost of company
 - (D) The company should make minimum use of leverage at minimum cost

- 90. संसाधनांचा कार्यक्षमपणे उपयोग साध्य करण्यासाठी सार्वजनिक उपयोगाच्या कंपन्यांमध्ये कोणते किंमत धोरण उपयोगात आणले जाते ?
 - (A) कमाल भार किंमत
 - (B) जकात किंमत
 - (C) परस्परावलंबी किंमत
 - (D) हस्तांतरण किंमत
- 91. समभाग धारकांकरिता अर्जित भांडवलाचा परिव्यय हा मुख्यत्वे
 - (A) भागधारकांना दिली जाऊ शकणारी संभाव्य लाभांशाची राशी
 - (B) अधिकोषाला दिली जाणारी संभाव्य व्याजाची राशी
 - (C) गुंतविलेल्या भांडवलाचा सीमांत परिव्यय
 - (D) भागधारकांकरिता अशा निधीचा संभाव्य संधी परिव्यय
- 92. भांडवलाच्या परिव्ययाच्या कोणत्या घटकासंदर्भात करविषयक लाभ प्राप्त होतो ?
 - (A) समभागाचा परिव्यय
 - (B) पूर्वाधिकार भागाचा परिव्यय
 - (C) अर्जित लाभाचा परिव्यय
 - (D) कर्जाचा परिव्यय
- 93. खालीलपैकी कोणते विधानयुक्त भांडवल संरचनेचे वैशिष्ट्य करत नाही ?
 - (A) कंपनीद्वारे कमीत कमी परिव्ययात
 प्रतिपूरकाचा अधिकतम उपयोग केला
 पाहिजे
 - (B) भांडवलाची संरचना बदलत्या परिस्थितीस
 अनुरूप लवचिक असली पाहिजे
 - (C) भांडवल संरचनेच्या माध्यमातून कंपनीच्या परिव्ययाला न्यूनतम सौम्यता प्रदान केली पाहिजे
 - (D) कंपनीने प्रतिपूरकाचा न्यूनतम परिव्ययावर न्यूनतम उपयोग केला पाहिजे

94.	Ave	erage Investment =	94.	सरास्
	(A)	$\frac{\text{Initial Investment + Salvage Value}}{2}$		(A)
	(B)	Total Investment + Salvage Value		(B)
	(C)	Initial Investment + Depreciation + Salvage Value		(C)
	(D)	(Initial Investment–Salvage Value) ÷ 2		(D)
95.	Wh	en the current liabilities exceed	95.	जेव्ह
	the	current assets the situation is		प्रमाण
	terr	ned as :		
	(A)	Gross Working Capital		(A)
	(B)	Negative Working Capital		(B)
	(C)	Temporary Working Capital		(C)
	(D)	Adjusted Working Capital		(D)
96.	Wh	ich of the following is not a non-	96.	खाल
	dive	ersifiable risk ?		नाही
	(A)	Interest rate risk		(A)
	(B)	Purchasing power risk		(B)
	(C)	Operating risk		(C)
	(D)	Market risk		(D)
97.	Wh	ich of the following is not feature	97.	खाल
	of f	oreign exchange market ?		वैशिष
	(A)	No existence of physical location of market		(A)
	(B)	The mammoth size of the market		(B)
	(C)	Foreign exchange market works on 24 × 7 basis		(C)
	(D)	It is not an organised market like other financial market		(D)

94. सरासरी गुंतवणूक =
(A)
$$\frac{yiti + a}{2}$$
; $yiti + a = yiti + yiti$

(D) इतर वित्तीय बाजारपेठांप्रमाणे संगठित नाही

- 98. Which of the following is not a technique of hedging ?
 - (A) Swaps
 - (B) Options
 - (C) Futures
 - (D) Spot
- 99. An Indian Company can raise finance from the American investors by issue of which of the following financial instrument ?
 - (A) American Depository Receipts
 - (B) Global Depository Receipts
 - (C) External Commercial Borrowings
 - (D) Promissory notes
- 100. The current bank interest of America and India are 4.5% and 8.5% respectively. The present spot market rate of exchange in US \$ is ₹ 62.10. What would be the twelve month forward rate ?
 - (A) 67.37
 - (B) 64.47
 - (C) 62.10
 - (D) 66.10

- 98. खालीलपैकी कोणते तंत्र द्वैध अथवा दुहेरी व्यवहारासंदर्भात उपयोगात आणले जात नाही ?
 - (A) देवाणघेवाण (Swap) तंत्र
 - (B) वैकल्पिक (Options) तंत्र
 - (C) वायदा (Future) तंत्र
 - (D) हजर (Spot) तंत्र
- 99. भारतीय कंपनी अमेरिकन गुंतवणूकदाराकडून निधी अथवा वित्त उभारणीसाठी कोणत्या वित्तीय साधनांचा उपयोग करू शकतो ?
 - (A) अमेरिकन डिपॉझिटरी रिसिट्स
 - (B) ग्लोबल डिपॉझिटरी रिसिट्स
 - (C) बाह्य व्यापारी कर्ज उभारणी
 - (D) वचनपत्र (साठेखत)
- 100. अमेरिका आणि भारत या दोन देशांतील सांप्रतचे व्याजदर अनुक्रमे 4.5% व 8.5% आहेत. सध्याचा विनिमयाचा दर एक अमेरिकन डॉलरसाठी 62.10 रु. आहे. तर 12 महिन्याच्या वायदा बाजार दर काय असेल ?
 - (A) 67.37
 - (B) 64.47
 - (C) 62.10
 - (D) 66.10

ROUGH WORK